

SZERETET

HAVONKÉNT EGYSZER MEGJELENŐ
VALLÁSOS, REF. EGYHÁZI FOLYÓIRAT

A Hevesnagykunsági Ref. Egyház-
megye hivatalos közlönye. Meg-
jelenik Kisujszálláson. Szerkeszti
és kiadja: Török Imre esperes.
Előfizetési ára: egy évre helyben
2 pengő, vidéken 2 pengő 40 fillér.
Egyes példány ára: 24 fillér.

XVI. évfolyam. — 5. szám

Kisujszállás, 1927 május hó.

POSZT-FESZTA

A fenti két szó azt jelenti: „Ünnepek után!” Legátus korunkban mondtuk ezt oda a szabónknak, cipészünknek, hogy hát majd ... akkor ... fizetünk. Pompás, bizonytalan terminus volt ez, mert hisz' „ünnepek után” volt az egész hátralevő földi élet.

Most e két szót komoly, mondhatnám: szent értelemben akarom értelmezni. A lefolyt, az eltejt szent ünnepnapokra nézek vissza s elbeszélem így írásban, amik lettek a szent ünnepekben.

Légátus uram, a debreceni Kollégium legelső diákja, a szénior, Tukaes György tiszteletes, Nagycsütörtökön délutánján érkezett a legációba menő vidám diákatyafiakkal, a szerte az eklézsiákba utazó legátusokkal.

A vasuti kocsiból kihangzott az ősi diák-dal:

Indul nagy utára az árva diák
Feszítik agyát karakán ideák ...

Solymosi József, egykori legátusunk is szeretett volna meg-meg itt szállani ki, mert-hogy az a hírünk, hogy mi Kisujszállás vagyunk az első legáció. — Ni te, ni, hát Kunhegyes semmi? Torockay precektor uram takaros vendéglátó az igaz! a legátus tarsolyába a pengők is elég szaporán hullanak s a husvéti tojás, meg a mellyre-virág se megvetendő ... a netán leendő papnék részéről.

Napoleon nézhetett ugy egy-egy városra, mikor seregével felvonult, mint a legátus néz, mikor beérkezik legációja színhelyére: Hogy ime ezt a várost nékem 2—3 nap alatt be kell hódítanom. Fegyver: a sok szép predikáció; mi egyéb.

1. Az ujjvárosi kis gyülekezetben.

A legátus elé kimenvén, nem hazafelé kocogtunk az egyház kocsiján, hanem az Ujjváros felé, ahol már szép zengésével a nagyheti énekeknek, várt bennünket az iskola-

templomban az ottani hivek gyülekezete, többen még az anyavárosból is. Kedves, családias istentisztelet van ott mindig. Az ige-hirdetést nemcsak meghallgatják a hivek, hanem a lelkész az istentisztelet után még ki is kérdezi a beszéd tartalmát, idősebbektől s gyermekektől külön-külön, sőt azután meg a gyülekezet maga ellenőrzi, hogy kiki megtartja-e a megértett szent igazságokat?

Elolvastuk Nagycsütörtök délutánján — mondom — a Szentírásból az egész nagy-pénteki szent történetet. Lelkünk annak halatán keresztyéni mély gyászba borult.

Másnap Nagypénteken újra ünnepélyes istentisztelet volt odakünn.

Husvétkor megint, amikor Urvaország is volt: 26 férfi, 44 nő járult a szent-asztalhoz, 90 lakóházból. Ennyiből áll az a telep. Szép, kedves hitélet indult ott. Legyen Isten minden áldása a kised gyülekezeten!

2. A Réti-pusztán.

Jócskán távol van a Lipese-iskola, hol a pusztá hivei nagy körzetből egybe-egybe-gyülekeznek, dicsérni együtt az Urat. Hideg is volt, dér is fehérlett. De távolsággal, dérral nem törődve, mentek az „apostolok”. „El-menvén tanitsatok” ez zengett, visszhangzott a lelkükben. Szivig ható volt, mondja az ifju tiszteletes, aki vitte a „szent jegyeket”, meg lelkében az ékes predikációt, — mikor bekanyarodtak az országutról az iskola düllő-utjára: megszólalt a pusztá harangja. — Mintha ezt zengte volna: Isten Igéjének hirdetője, Isten hozott, Isten hozott! — És zengtek aztán a szent husvéti énekek a hivek ajkán és néhai való Gönczi Sándor bátyánk emlékét ujitotta fel a pusztá kis orgonája. Itt is megtörtetett az istentisztelet vége felé a kenyér és kitöltetett a bor, s buzgó lelkek járultak elő, mondván:

Nohát, kit bűnök rongálnak,
Járulj e kegyes Királynak
Vig örömmel szent Asztalához ...

3. A szanatóriumban.

Szegény szenvedők várták a gyógyulás helyén, Bárány Tibor doktor szanatóriumában, hol testük szabadul a szenvedésektől, — várták, mondom a lelket-szívet gyógyító Urvacsorát. Elvittem oda a szent jegyeket. Könnyekkel fogadta a szegény Ari Lajos testvérünk s egy kedves ifju asszony Kunhegyesről, a lélekre ható áldást. Velük sir-tunk. Ott voltak hozzátartozóik is, sőt az intézet tulajdonosa is, kedves ifju nejével, az ápolónő, a „nővér“, egy egész kis gyülekezet! Szegény Ari testvérünk a fronton szenvedett egykor, mint a többi sok ezerek és ezerek. Ott lett beteg. S az egykor hatalmas erejű, viruló egészségű ember most ott vonaglik, idestova 7 hónapja már a szenvedés ágyán, féllába tőből leoperálva. Könyörülj rajta Uristen! Az ifju beteg asszony asztalkáján nyiló violavirág, rózsaszín; ő már megyen ki a gyógyulás helyéről az áldott, két-tornyu nagy templom felé. Gyógyulása miatt boldog szívével vigye el áldó üdvözlötünket, néhai D. Ács Márton unokahuga a kedves Kunhegyesnek!

4. Az Anya és Csecsemővédő Egylet helyiségében.

Nagy futkosás, aggodalom volt ott ünnep első napján. A védőnő ápolói ruhában, az orvos sietve érkezett, egy szegény ifju asszonynak, szülőanyának, nagyon nehéz volt a vivódása. Mindenki talpon, virrasztva, vigyázva. Benyult a küzdés a késő éjszakába.

Az ifju anya fölött az élet és halál angyala küzdött. Melyik angyal lesz erősebb? S hát a születendő kiseddel mi légyen? — Nagy volt a kérdés! Mindenki suttogva beszélt, lábujjhegyen járt az Otthonban: vonaglott a beteg. És az a hely, melynek falait nem is emberek rakták tán fel, hanem az égi Szeretet maga, ahol annyi szegénysorsu szülőanya nyert már szabadulást s a leggondosabb, a legszeretetteljesebb ápolást kisedével együtt, — most is megbizonyította áldásait: az anya él, semmi különösebb baja... Áldassék az Isten! S tisztelet az orvosi tudományak, meg a védő- és ápolónők hű őrálásának!

Irtam is levelet az ifju anya messze lakó szülőinek Váncsodra. Örömet vitt — gondolom — a levelem, mikor olvasták, hogy

kedves leányukat Isten megoltalmazta. A másik két ágyon is egy-egy szülőanya, szegény tanyás-asszony az egyik, 7-edszer szült. A másik egy szomorú asszony, férje még katona korában valami bajba került s most fogházban van. Irtam oda is, vigyen örömhirt oda is levelem.

Látni kellett volna s hallani mindenkinek, mikor együtt velem hangosan zokogva imádkoztak az aggodalmaiktól szabadult édesanyák, kik megépülve mehetnek nemso-kára vissza férjükhöz, gyermekeik közé, édes szeretteik körébe. Óh be megható volt ez az istentisztelet!

5. Fegyverneki leányegyházunkban.

Istentisztelet, Urvacsoraosztással. Boldog szivekből felszálló ének, hiszen nemso-kára templomépítéshez kezdenek a jó fegyvernekiek. Lesz állandó predikátor is, ki Istennek szent ígéit hirdeti, hiveinek lelkét gondozza, vigasztalja, az Ur országát terjeszti.

Segitse Isten eredményről-eredményre, áldástól-áldáshoz azt a kedves gyülekezetet. Vezetőit, oszlopait minden drága kegyelmével erősítse, hiveit minden áldásával megáldja!

6. Az anyagyülekezetben itt benn.

A Nagypéntek fontosságával, úgy látszik, még sokan nincsenek egészen tisztában. Még vannak, akik nem tudják, hogy ez legnagyobb ünnepünk. Az Ur halálának s a váltság szerzésének nagy ünnepe. Vagy tán, hogy hűvösös nap volt? Vagy hogy az ünnep hétköznapra esik? Nem volt úgy tömve zsúfolásig a templom, mint például husvét első reggelén, amikor szinte alig volt levegőnk, ezrek voltak Istennek szent házában.

Szerettem volna megmutatni ezt az óriási gyülekezetet azoknak s meghallgattatni annak hatalmasan zugó énekét, (olyan volt az, mint nagy vizek zugása!) azokkal, kik némi ellenséges indulatból, azt mondják a magyar kálvinista ember szívéből, amit az angyal mondott Jézus üressé lett sirjáról az első Husvétban, hogy: „Nincs ott az Ur!“ Predikáltam is erről, visszavetvén ezt a szörnyű és csunya vádat. Óh de boldog voltam, mikor ilyen óriási gyülekezet figyelt igehirdető szavaimra! Add meg sokszor még ez örömet nekem, én Istenem!

S óh, ha úgy lenne, amint predikáltam is Nagypéntek reggelén!

Azt hirdetem ugyanis: „Nekem úgy tetszik, hogy mikor a mi Urunkat, a Jézus Krisztustazarimáthiai József kertjében a szép új sirboltba eltemették, a kősir kövei közül a leggyönyörűbb virágok fakadtak egyszerre csudaképen: a szeretet, irgalom, alázatosság, önfeláldozás, keresztyéni remény és élet virágai“. Megkérdeztem aztán a hivektől husvét reggelén, hogy megtették-e, amire őket Nagypénteken kértem volt: szakítottak-é azokból a virágokból s odatették-é azokat a szivökre, jobban mondva: a szivökbe?

Mert ha csak meghallgatunk egy predikációt akármilyen csendben és bárminő áhitattal is, nem elég; a hallott beszéd szent igazságait szivünkben kell tartani s onnan kivirágoztatni, mint áldásos jócselekedeteket.

Szeretnék még többet is írni az ünnepi dolgokról, beszédeimből is volna papírra rögzíteni való, de hiszen ugyanis ezrek hallgatták, nyilván szólottam. Hiszem, hogy nem repültek szavaim csak a levegőbe, hanem került azok közül a szivekbe is. Isten adja, hogy így lett légyen!

7. Egy sirnál.

Tisztos öreg tanítót temettünk husvét ünnep első napjának délestéjén, a jó Lázár István bácsit, aki 48 éven át tanítgatta a rábizott gyerekek seregét, nemzedékről-nemzedékre. Megható volt sorsában az, hogy utolsó harcát Nagypénteken vívta épen — az Ur utolsó szenvedéseinek emléknapján — s temettük őt azon a napon, amikor egykor, régen, angyali szózat hirdette, hogy: az Ur feltámadott!

Ilyenkor hangzik legszivetmeghatóbban az a drága ének:

Nincs már szivem félelmére

Nézni sirom fenekére...

Az öreg tisztos tanító életéről elgondolkozván, megállapítottam, hogy köztünk, emberek közt alig képzelhetek becsülésre érdemesebbet, egy munkájában kifáradt öreg tanítómesternél ki a legnemesebb anyaggal dolgozik, nemesebbel, mint a karrarai márvány, vagy a legfinomabb szövésű festővászon, amelyekkel szobrászművészek, festőművészek dolgoznak. A tanító munkaanyagja a tiszta-finom gyermeki lélek. Sok türelem, buzgóság, fáradozás kell a nemes munkához... ám jutalma is van annak, a lelkiismeret felbecsülhetetlen nyugalmán és elégtételén kívül, egy-egy gyülekezet minden emberének

hálája, hiszen egy-egy öreg tanítómester sokszor egész nagy községről elmondhatja: Ezek mind az én tanítványaim!

Néhai való Lázár István nem a mi gyülekezetünkben működött, csak életének legvégén töltött itt valamennyi időt, egyik derék tanítónk, Balogh Zsigmond házában, hol ő volt a család központja, szeretetük, tiszteletük tárgya — s most már csak kegyeletüké, mert van csak emlékezete...

Derős lelkű, emberszerető jó ember volt, családját, gyermekeit, övéit szeretetre tanította, nemcsak szóval, az nem is elég, hanem életének minden cselekedetével. Azt a családot különös nagy szeretet köti össze, most is, hogy ő nincs többé a földön.

Szomorúság mellé szomorúságot jelentek: fiát a boldogultnak, ki csehektől megszállt területen lakik, a határtól visszaüzték, úgy-hogy alig-alig juthatott el édes jó atyja ravatalához. Trianon... Trianon!

Könyörögjete mondhatatlan nagy könyörgésekkel ti elköltözött szeretteink, hogy rázza meg valahogy a földi tereket a mindenható erős Isten... s mérje vissza régi határainkat!

E csonka hazából jobb, boldogabb hazába elment kedves halott emléke áldott legyen!...

8. A boltok, a korcsmák.

A boltok Nagypénteken nyitva voltak. Nem a boltosokat okolom, hanem a rendszert. Egy-egy „szent“-nek a halála emléknapja piros betűvel villog a kalendáriomban: a Krisztus Jézus halálának napja pedig???

Nagy elismeréssel adózom egy-két korcsmáros testvéremnek, kik az ünnep folyamán önszántulag bezárták kimérésüket.

Általában véve egyébként is szép csendes volt az ünnepünk!

9. A presbyterium gyűlése.

Ünnep utáni napon összegyűltünk, az egyházközség tanácsos rendei, mi. Gyűlést megnyitó imámban mondtam is, hogy még ez a nap is olyan, mintha ünnep volna, mert ünnep minden nap, mikor az ember Isten országának dolgairól tanácskozik, mikor azokkal foglalkozik, mikor Isten országát építi. Ünnep volt hát a keddi nap is, mint egy harmadik napja a husvétünnepnek.

Hasznos dolgokat végeztünk el nagyon. Igen fontos intézkedésünk, hogy visszaállítottuk a házasságok régi előzetes kihirdetését. Nagyon könnyen veszik ugyanis sokan, kivált az ifjabb házasulandók, a házassági szövetséget. Majd elválnak, ha nem jól sikerül a házasság — így gondolják nagy hebehurgyán. Rájok fér hát a lelkészi tanács.

Nagyon könnyen veszik a vallás kérdését is ez ügy körül. Meggondolatlanul ígérik el születendő gyermekeiket más egyházaknak. Nem latolják meg, hogy egy gyermekkel, kit egyházunk elveszít, egész nemzetséget veszíthetünk el a természetes szaporodás révén. Erészen is elkél hát a papi jó tanácsadás, Mert eddig is sokat veszített már szegény, sokaktól elfelejtett egyházunk ezen a réven. És szinte siratnunk kellene több régi hires református család késő ivadékait más felekezetek tagjai között. Oldott kéréhez hasonlitanak pedig ugyanis bennünket elleneink!

Szabolcs vármegyében valahol halotti harangot huzatnak meg az olyan vegyes pár esküvője alkalmával, kik születendő gyermekeiket nem református egyházunknak ígérik el.

Gyülekezésünk sok tárgya közül kiemelem még (hiszen volt sok egyéb fontos tárgya is tanácskozásunknak!) — a „Hit és Szolgálat“ mozgalom ügyét. Május 21., 22. napjain lesz e világmozgalom kiküldötteinek s iránta érdeklődőknek nagygyűlése Budapesten. Hogy e nagygyűléstartás költségeihez kb. félmillió koronával járul hozzá önként egyházunk s hogy felhívást intéz az egyháztagokhoz a részvételre buzdítás céljából: ezt is elhatároztuk. Óh szép lenne, ha sokan ott lennének s hoznánk onnan magunkkal hit és szolgálat lelkét. Merthogy ez van most nagyon meggyérülve a lelkeinkben. Hit és szolgálatra való készség. Hitünk elkopott, elfakult s szolgálni szeretettel egymást, embertestvéreinket, meg nagy ügyeket: nincs lelkesedésünk, nincs akaratunk. Pedig ezek nélkül az élet kopár sivatag, amelyben zarándokolni kín és nyomoruság. Ha eljutunk, ha nem, arra a nagy gyűlésre, kérek mindeneket ez uton is, akik olvassák e soraimat arra, hogy kövessenek el mindent, képezzék, neveljék arra lelküket, mint ahogy okszerű tornával képezni tudjuk testünket, hogy legyen lelkük-

ben hit és szolgálatnak lelke. Mert ezek Isten képének remek vonásai mirajtunk!

* * *

Ugy értesültem a kebelbeli egyházközségek vezetőitől, hogy másutt is gyönyörű volt a husvét ünnep. Tengernép kereste, áhitotta az Urnak helyét, Istennek házáat s témérdeken járultak az Ur szent asztalához. Ébred a világ. Isten felé fordulnak a szivek. Mindenki belátja már, odáig jutottunk Isten jóvoltából, hogy az emberi erő csekély az élet gondjainak, a sok próbáltatás és szenvedésnek elviseléséhez. Istenre van szükségünk, ki a keresztet emelnünk segít, aki minden mélységből, még a halálból is kihoz: életre igazi életre.

Fordul a világ sarka; fordulnak a szivek Isten felé.

Magyar feltámadás.

Predikálván husvét ünnepében a feltámadásról, sort kerítettem a magyar [nemzet mostani helyzetéből való szabadulásra is, melyet magyar feltámadásnak nevezhetnénk. Beszédem folyamán felolvastam azt a szép költeményt is, Muraközy Gyula lelkésztársam, a költői lelkü kecskeméti lekipásztor szép versét, mely megrázóan tárja elénk, mint kelnek ki a sirból a csukaszürke ruhás magyar katonák... s hogy rémül meg tőlük az oláh... Hát még egyszer, ha mi élők megmozdulunk... majd a magyar husvét hajnalán!

De ime a költemény! Olvassátok, gyönyörködjetez benne s lelkesüljetez tettekre is; hogy, ha majd eljön a magyar feltámadás nagyszent ünnepe, csodát lásson megint a világ, magyarok csodatetteit.

Cime: **Husvét legendája.**

A vers így hangzik:

**Husvét vasárnap szólt az orgona.
S úgy prédikáltak, mint tán még soha.
Erdélyben, messze kis falun a nép
Sirból kikelni látta az Igét.**

**S a kis házakban gyászos éj alatt
Elemlegették a halottakat.
Sublót fiókban ó fényképeken
Mosoly suhant át husvét éjjelen.**

**És reggel halld csak! egy pásztor gyerek
Katonát látott a tölgyek megett.
Csukaszürkében magyar katonák
Masiroztak a hegyormokon át.**

Déltáj felé látták őket megint.
— Azt hinné az ember, a mieink!
— A mieink keltek a sír alól,
— Halljátok? a huszárok kürtje szól!...

És jöttek-jöttek nagy sorban tovább
A titokzatos magyar katonák,
A csillagokból és a föld alól...
Mindenütt jártak; s nem voltak sehol.

És Bukarestbe ment a távirat:
Itt lázadás lesz a hegyek alatt,
Lappangva járnak magyar csapatok!
S egy oláh ezred kivonul legott.

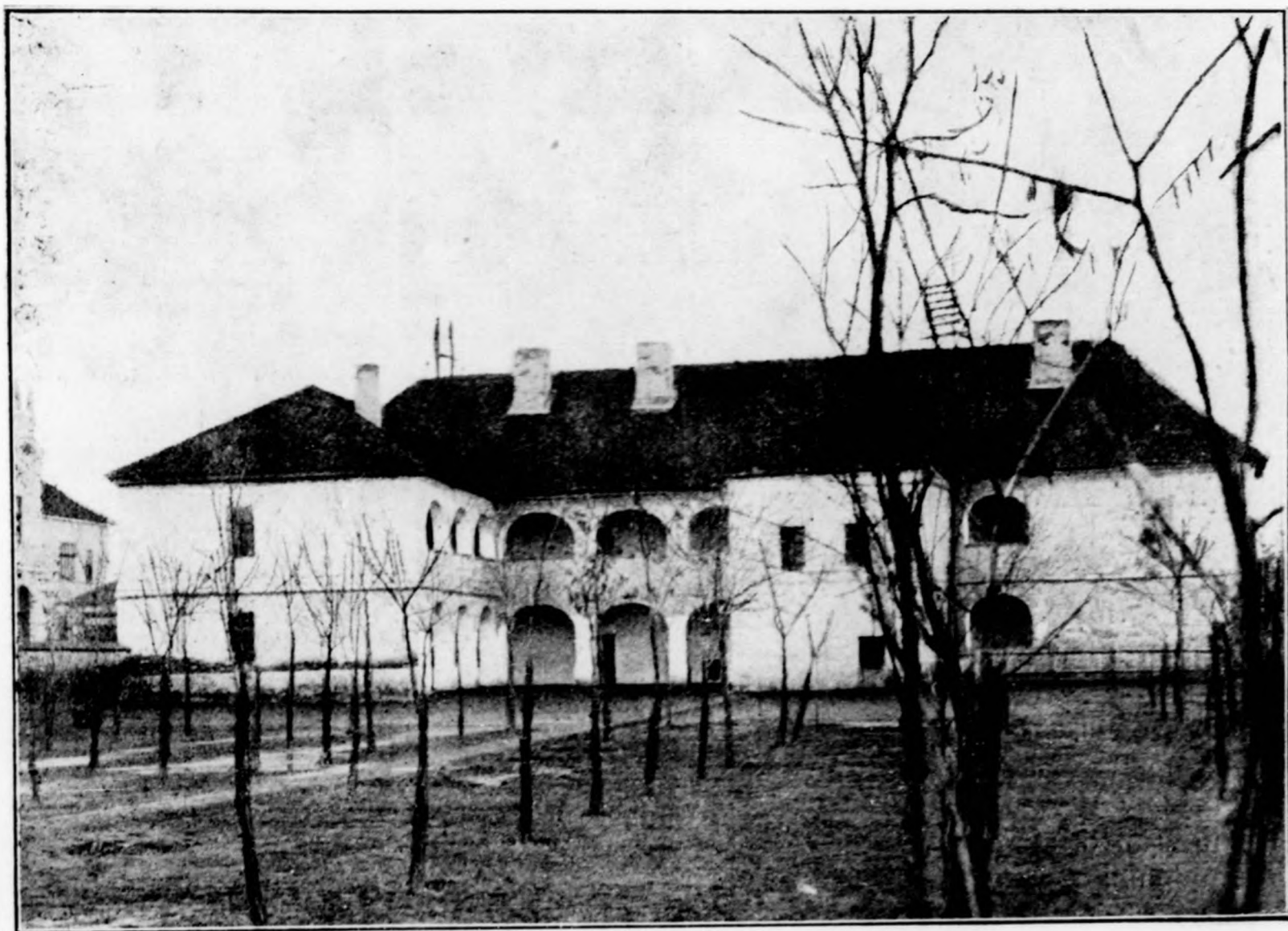
Nappal és éjjel oláh őrszem áll...
Sok-sok bizottság senkit sem talál.

És őrtüzeken, táborokon át
Masiroznak a magyar katonák,

Vérfoltos borjú... rozsdás bajonett...
Elföldelt ágyuk... törött szekerek...
Mind olyan rongyos s porfödés szegény:
Sok halott tiszt... sok halott közlegény,

És nincs fölötte semmi hatalom,
Ott táboroz a magyar álmokon,
Tengerszem mélyén s Hargita felett
A láthatatlan lélek hadsereg...

Muraközy Gyula.

Lebontott öreg iskolánk belső oldalának képe. Hány ezer és tizezer gyermek, ma már öreg emberek (sőt halottak!) játszogattak egykor vidáman, boldogan e kedves ó falak előtt. Emlékül nyujtom e képet azoknak, kiknek van még szívök. Kik szeretnek s tudnak kegyelettel emlékezni. Szeressék mind-azok, kik e képre csak egy tekintetet vetnek is, az áldott iskolát, amelynek a szülői ház után, sőt tán „előtt“ a legtöbbit köszönhetünk. Jussanak eszünkbe gyermeki imáink, csengő gyermekhangon elzengett első énekeink, gyermekkorunk tiszta paradicsoma, eltűnt boldogságunk... első palatáblánk, első ábécénk... régi exameneink, feleleteink... szebb napjaink!

S szeressük az iskolát, az öreg templomot, melynek vakolata hámlik-hámlik... az egyházat, Isten országát, melyről sokan elfelejtkeznek hűtlenül s ne sajnáljuk az adógarast, az adományt... szívünket, szeretetünket kéri, várja: Isten ügye, Isten országa!

Emlékezzünk az iskola régi csengettyűjére, a harangszóra... tanítóink tanítására, rég porladó tiszteletesek predikációira... Hátha az emlékezés visszahozná közénk az elsüllyedt jobb, szebb boldogabb világot! Emlékül nyujtom e képet! Százezrekbe került, de nem sajnálom!

A Vigasztaló gyásza.

Nagypénteken írom e sorokat. Délelőtt Isten házában szolgáltam. Imádkoztunk azokért, akiknek szive köré hajlik a töviskorona, mint egykor az Ur Jézus halántéka köré. Óh de fáj a szív az ilyen töviskoronától, nem tud elvérzeni, de annál inkább fáj. A könnyek, amelyek befelé folynak el, fájóbbak a látható könnyeknél!

Ilyen könnyekkel sir most egy lelkészcsalád. A karcagi egyik lelkészcsalád ez, Török Vince tanácsbíró lelkész családja. Az áldott jó kis fiu, a kis Vince ment el, 20

Néhai Ifj. Török Vince

éves korában. Szeretteinek drága öröme, boldogító reménységük, az intézeteknek, intézményeknek, melyekben tanult, melyekhez tartozott, büszkeségük.

Megfázott-e szegény, vagy a betegség láthatatlan szolgálói, levegőben láthatatlanul szállongók, melyek viszik a vést, a halált, — találták elő? Mért épen Őt? Ilyet kérdezni nem szabad. Ma hirdettük, ma hallottuk a templomban épen: Atyánk, ne úgy legyen soha, amint mi akarjuk, hanem amint Te akarod!

Bevánszorgott, betegen már, ott Debrecenben, hol egyetemi hallgató volt, a nagyerdei belgyógyászati klinikára, s ott szenvedett, égve szörnyű lázban. Türt, imádkozott, de haza nem izent. Édesanyámnak, atyámnak megszakadna a szivök, ha megtudnák, hogy beteg vagyok. Így szokták a lélekben nagyok!

De a betegség csak nőtt, csak nőtt.

A hir is szárnyalt idebb-odább. A betegszobát tudós orvosok járták. Nincs segít-

ség! Barátok, pályatársak, kisirt szemmel lépték át a küszöböt. Az anya szive itthon valami rettentő sejtéstől volt nyugtalan és... utra keltek a szülők. Reszketett a szivök. Beteg a kis Vince nagyon. Vigyük, haza! Otthon, a kedves otthonban gyógyulni fog. De hátha meg sem ösmerheti már a kedves otthont. Vágtass, autó, vágtass! Otthon még feleszmélt a lázban égő agy s szólt mint próféta-bölcs, a gyermek-ifju: „Anyám, az élet merő szenvedés!”

S március 7 ikén este 11 óra 15 perckor elmúlt a szép élet és megszűnt a nagy szenvedés.

Sirjatok karcagi szép nagy harangok! Aki ezeket vigasztalt, a lekipásztornak gyásza van. Csillag futott le a paplak felett.

Rég volt olyan megindító temetés, mint harmadnapon, 9 én, szerdán délután.

Debrecen felől, mint bus felhő az égen, jöttek a tanárok, pályatársak, barátai a kedves kis Török Vincének. Cserkészbajtársak, a „Hatvani professzor öreg cserkészcsapat” ifju katonái. Ki tudja, nem lett volna-e második Hatvani a zseniális ifju matematikus-physikusból? Siratták. Gyászlobogók lengtek, sirt a gyászszolozsma, felcsukló zokogás hallszott belé a szentimrei lelkész fájdalmas imájába s a karcagi temetőben átadták a drága porsátort, mint a gyászjelentésen találóan van írva: a nem örökké tartó nyugodalomnak!

A cserkészbajtársak, akik körülállják a sirt, úgy szokták ilyenkor, hogy a cserkészfogadalmat megújítják. „Istenért, hazáért, embertestvéreinkért!” Átveszik a „jó munka” kötelezettségét attól, aki már elvégezte az ő részére kiméretett jó munkát. Megható ez nagyon. Fogadalomtétel ott a sir mellett.

Predikáltam Nagypénteken a kisujszálási templomban, mondám, s beszédemet egy képpel végeztem be. Krisztus sirja fölött az arimáthiai József kertjében, egy csillag, vagy ahhoz hasonló, tünt fel a halál napjának estvéjén. — Csillag ez, hogy csak két sugara van? Tán annak a csillagnak párja, mely születésekor az Urnak Bethlehem fölött szórta a fényét? vagy az esthajnal csillaga, oszlatni az est homályát, azok gyászát, kik siratták az Urat? A végtelenség küszöbén messze ott ragyogott ez a fényesség, de mindig a fölött a sir fölött. És szállani, hullani kezdett az a fényesség a sir fölött a földhöz mind közelebb, mind közelebb.

És vasárnap hajnalba leért egészen. És megláttatott, hogy az élet angyala az. Két

aranyfényes szárnyával, amelyeket kiterjesztve áll a fölött a sir fölött, és... minden sirok fölött is. Egyik szárnyán az van írva: Feltámadás... Másikon: Élet.

Ez az angyal áll láthatatlanul a kis Török Vince sirja fölött is a karcagi déli temetőn.

Azért ő él a mi szívünknek!

Ha tapasztalásunk, a sir, a siri jel azt mondja is, hogy meghalt, a szívünk azt feleli: Él! — Mintha most is látnám mosolygó, fényes szemeit. Él!

Érdekes kérdés.

A mi Urunk Jézus Krisztus körül — szenvedéseinek, halálának, feltámadásának idején — sok különböző ember forgolódott. Sorsra, rangra, érzületre, jellemükre nézve a legkülönbözőbbek. Nem merült-e fel lelkedben az a kérdés kedves olvasóm, hogy azok közül melyikhez vagy te hasonló s illetve vágy és akarat, hogy melyikhez szeretnél hasonlónak lenni?

Nagyröviden elsorolom őket.

1. Pilátus, gyenge, habozó jellem. Hol ide, hol amoda hajlik a lelke, mint szél mentiben a jegenyefa. Hol meg akarja menteni a Jézust, hol meg veszni hagyja. Hol feleségére Claudia Proculára hallgat, hol a zsidókra, kik üvöltik: „Feszítsétek meg!” — Végre is, kezét mosván, kiadja az Urat a kereszthalálra.

2. Judás, — tanítványa volt pedig az Urnak: mégis eladta, elárulta 30 pénzért.

3. Péter, — a tanítvány — a lobbanékony (olyan akárcsak a magyar ember!) a veszély idején megtagadta (Ezt már magyar ember nem teszi tán).

4. Tamás — kételkedett, nem hitt Őbenne erős hittel...

5. János és Mária, meg a többi asszonyok — egy kis csoport. Együtt szenvednek lélekben az Urral, a szenvedések Királyával — s hajh, hogy örülnek, mikor feltámadott! A hiv lelkek példái ők! Három Mária volt: Az egyik: az édesanya. A másik: Lázár nővére, ki az Ur lábainál ült, a jobb részt választván. A harmadik: a bűnöktől megszabadított.

6. A többi tanítványok. Nem tudtak vele vigyázni a nagy éjszakán. Elaludtak. Most is alusznak sokan az emberek közül, nem vigyáznak Ővele!

7. Annás és Kajafás. Vádolták. Itéltek felette. Vesztét óhajtották.

8. Cirénei Simon vitte helyette a keresztjét. Arimathirai József sirhelyet adott neki. Jók voltak Őhöz.

9. Longinus a római katona beledöfte dárdáját a haldokló Jézus oldalába.

10. A ruháján osztozó katonák. A kockavetők. Mit bánták ők, hogy ki az a Jézus, csak a ruháját megkaparíthassák. Ime akiket a pénz s ilyes egyebek érdekelnek csak, a Krisztus nem!

11. Heródes Galilea negyedes fejedelme, a nagy Heródes fia. Művészetek, szemfényvesztés, bűvölők-bájolók, zenészek, lantosok, akrobaták — ezek s ilyenfélék érdekelték. Jézust hozzá küldte át Pilátus. Itélj felette, hiszen Galileabeli, te vagy a fejedelme. Így küldik a nehéz kérdéseket, a bajt az emberek egymás nyakára, a magukéről lerázbán. No, hadd jöjjön hát az a csodatévő!

No, mutass valamit, mit tudsz! Heródes azok példája, kik manapság a szép prédikációért mennek templomba. Meg szép karénekekért, az istenitisztelet ugynevezett változatoságáért. Kik nem azt kérdik mit, hanem, hogy: hogyan predikált a pap? Sok minden tartozik ide — de nem sorolom el. Majd kiteszik, kizárják, kidobják még egyszer mindazt a templomból, ami nem odavaló! Így volt már ez egyszer, az 1500 as évek elején Jönnek még tiszta szent idők! Addig csak hadd trombitáljanak a baptista atyafiak és pengesék a gitárt a tányérsapkások és fáritoppos fejkötösök. Mi pedig őrizzük erősen és hiven templomunk, istenitiszteletünk puritán egyszerűségét, melyre most azt mondja a világ: nem hat a szivre, meg, hogy „unalmas”. — Sebaj! Heródes jusson eszünkbe: annak cifra-ság kellett és kóklerek. A Jézust unta Heródes. Hallgatag, unalmas, semmi volt neki Ő. Visszaverte Pilátushoz.

De esetlenek, ügyetlenek, szalónok par-kettjein állni is alig tudók vagytok ti is, szegény egyszerű atillás református papok... Mért nem vagytok élelmesebbek, mozgékonyabbak, rutinirtabbak, társaságba valóbbak? A Heródes-világnak ez kellene!?

* * *

Végig gondolom mindezeket. Gondoljátok végig ti is, kedves olvasóim! s aztán feleljetek az elől feltett kérdésre!

Megemlítem, hogy mindezek, kiket elsoroltam, most is ott vannak... Ő előtte. Itél felettük, mindenki felett. Felettünk is. Hogy állunk majd elébe? Kik vagyunk? Mik vagyunk? — Milyenek vagyunk?

Egy angol bölcs szavaival végzem e cikkecskét: Mindenkinek emberi értéke (persze boldogsága is!) attól függ, kinek tartja, kinek nézi a Krisztust?

Külföldi idegenek Kisujszálláson.

Haszert tehetnénk rá, szeretnők arcképüket is közreadni majd, azoknak az előkelő külföldi embereknek, kik a magyar nemzet mostani szomorú sorának tanulmányozása szempontjából, irántunk való rokonszenvből, sorunk iránti érdeklődésből, sok ezer mérföldre fekvő hazájukból eljöttek közénk, meglátni, megismerni bennünket s irni felőlünk nemzetöknek s illetve a minket ferdén ismerő, sőt nem is ismerő nagyvilágnak.

Az egyik egy hölgy: Erróuszmisz kisasszony. Amerikai ujságíró. Azt nézte, azt figyelte kiváltképen, van-e bennünk magyarokban emberies, keresztyéni érzés? Hiszen gyönyörködött ő a magyar vendégszeretben, a szivességben, nyájasságban is, mellyel őt itt körülvették; gyönyörködött a zsendülő magyar róna szépségében, tulipán-szarvu szép ökrökben, gémes kutban, mi egyébben, de legjobban elragadta a szegény megvetett Anya és Csecsemővédő Egylet háza, hol a földi élet legszentebbjéi, a szegény szülőanyák találnak otthont, gondozást, szeretetet. Ezt írja meg felőlünk — így mondá — Amerikának Hejh, ha tudná, hogy milyen árva itt az egylet!

A másik előkelő külföldi, az meg japán. A neve: Imaóka Dzsuidzsirió. Jó lenne, ha mindenki hallaná előadását! Ez a kiváló tudós meg arról tanít, miképen lehet naggyá egy kicsi nemzet, hazaszeretete által. Ők egykor megalázták, porbahajlitották a roppant oroszbirodalmat, mivelhogy ők jobban szerették a hazájukat, mint az oroszok s készek voltak a japán dicsőségért halni is. Mert mit is ér az élet, ha nyomorog a hazánk, vagy épen elvész, A japán rizst eszik, szegényül s mértékletesen él, de virul a hazája. Kimondhatatlan nélkülözésekre, lemondásra, áldozatra és szenvedésre készek, de „Nippon“ — Japánország virul, mint a cseresznyevirág és chrysanthém.

Kiváló szerencsésének tarthatja e város, hogy ilyen egyének is megfordulnak falai között.

Az amerikai missz tolmácsa én voltam, ki e sorokat írom. A japán tudósnak nem kell tolmács, megtanult magyarul. Ni csak! Városunk történetébe méltó feljegyezni e dolgokat.

Kérem az előfizetési díjak mielőbbi szíves megújítását, hogy kis ujságomat zavartalanul eljuttathassam az olvasókhöz.

A tiszaughi ref. egyházban az elmúlt években 25, részben szegénysorsu s köztük egy róm. kath. vallásu nő, előbb egy díszes urasztali, később ugyanolyan szószerk és papi-szerk terítőt készítettek 3,000.000 korona értékben. Ez év január havában pedig Szénási István presbiter és neje Pápai Lidia az egyház csaknem használhatatlan orgonáját javíttatta ki, pótolva a háboru céljaira elrekvirált orgona-sipokat is, önköltségben mintegy 4,500.000 K értékben. Fittler Sándor pest-erzsébeti orgonakészítővel, ki munkadíjat alig számítván fel, elismerésre méltóan végezte munkáját. A háborus évek alatt elhanyagolt megrongált templom és torony kijavítását szintén elhatározta a presbitérium, melyre a szükséges nagyobb összeget kölcsön útján fogják biztosítani, lehetőleg még ez év folyamán. Vajha a jó példa követésre találna mindenütt, ahol annak szüksége mutatkozik.

A jelenkornak egyik legnagyobb, írója az orosz Mereskovszki azt írja elég erős hangu soraiban, hogy a mai kultúra, Krisztus nélkül, nem élő test, hanem mumia, dög.

S ismét, az oroszokról, kik tunyák és álmodozók, a saját nemzetéről reszkető szivvel prófétálja, hogy el kell annak vesznie, mert, aki törekszik, fáradoz, azt meg lehet váltani; de aki nem tusakodik, azt még megváltani sem lehet.

Nekünk is szól e lecke.

Mit teszünk lelkünkért, üdvösségünkért?

VASUTI MENETREND KISUJSZÁLLÁSON.

Budapest felől érkezik és Debrecen felé indul:	Debrecen felől érkezik és Budapest felé indul
Személyvonat 0 ó 16	Személyvonat 0 ó 55
Személyvonat 4 „ 20	Személyvonat 3 „ 43
Gyorsvonat 10 „ 11	Vegyesvonat 6 „ 13
Személyvonat 12 „ 03	Gyorsvonat Nypu. 8 „ 44
Gyorsvonat 16 „ 32	Gyorsvonat „ 13 „ 43
Vegyesvonat 18 „ 34	Személyvonat 15 „ 09
Gyorsvonat 20 „ 25	Gyorsv. Kpu. 19 „ 23

Kál-Kápolna felől:	Kál-Kápolna felé:
Vegyesvonat 3 ó 29	Vegyesvonat 4 ó 40
Vegyesvonat 7 „ 55	Vegyesvonat 10 „ 20
Vegyesvonat 13 „ 17	Vegyesvonat 13 „ 53
Vegyesvonat 19 „ 17	Vegyesvonat 20 „ 30

Dévaványa felől:	Dévaványa felé:
Vegyesvonat 7 ó 39	Vegyesvonat 1 ó 30
Vegyesvonat 18 „ 00	Vegyesvonat 13 „ 50